

‘Investeer in stadparken’

Reflectie

In Reflectie beschouwen medewerkers van Wageningen UR actuele thema's. Deze keer Jaap Lengkeek.

Groen heeft een positief effect op de gezondheid van mensen. Hoogleraar Sociaal-ruimtelijke analyse Jaap Lengkeek ondersteunt dan ook het idee om ziektekostenverzekeraars te laten investeren in groen. Hij heeft tevens een suggestie waar ze die investering het beste kunnen doen. “Ik zou me richten op de achterstandswijken.”

Jaap Lengkeek: “Groen is een alledaagse kwaliteit die mensen gewoon nodig hebben.”

“Het is een geweldig idee om ziektekostenverzekeraars te laten investeren in het groen. Hoe meer groen hoe beter. Uit veel onderzoeken blijkt dat groen een positief effect heeft op het welbevinden van mensen, en daarmee op hun gezondheid. Bij de betekenis van groen komen alleen zoveel factoren kijken. Mensen komen op allerlei manieren in aanraking met groen, en er is geen eenduidige relatie tussen wat mensen doen in specifieke vormen van groen en de gezondheidseffecten die ze daar aan overhouden.

Je kunt dan ook niet zeggen dat groenaanleg een direct meetbaar effect heeft op de volksgezondheid. Je kunt wel zeggen hoe meer groen hoe beter. Maar je moet telkens onderzoeken welk gebruik van wat voor soort groen – van groene aankleding van de straat, volks-

tuinen en parken tot recreatiegebied – welk aantoonbaar effect heeft op de gezondheid. Als ziektekostenverzekeraars willen investeren in groen, willen ze natuurlijk weten waar die investeringen het meeste effect hebben.”

Rustig genieten

“Groen is heel erg belangrijk om in te recreëren. Wandelen en fietsen zijn nog steeds de populairste manier van recreëren. De groeiende populariteit van wandel- en fietstochten heeft in ieder geval te maken met de manier waarop er in de media over fietsen en wandelen wordt geschreven. Er zijn veel mooie tijdschriften over en de televisie laat ons kennismaken met mooie gebieden. Mede daardoor wordt zelfs het boek *De zomer van 1823* van Jacob van Lennep populair, of de prachtige

wandelboeken van Geert Mak en Herman Vuijsje. Maar het heeft natuurlijk ook te maken met de huidige grote groep gezonde en actieve ouderen.

Anderen komen met groen in aanraking door hun volkstuin. In het grote onderzoeksproject Vitamine G, naar de relatie tussen groen en gezondheid waar onze groep ook bij is betrokken, is een van de onderzoeksvragen of mensen met een volkstuin gezonder zijn dan mensen zonder. De onderzoekers kijken verder naar de effecten van het groen op het welzijn en de ervaren veiligheid.

Maar ook zonder dat je er doorheen beweegt, kan groen een positief effect hebben. Dat zit hem in belevingskwaliteit, in wat je om je heen waarneemt. En dat is er met die bedrijfsgebouwen op zichtlocaties naast de snelwegen niet beter op geworden. Kijk bijvoorbeeld wat een geluidsscherm met het landschap doet. Die van de Betuwelijn lijkt wel op de vroegere Berlijnse Muur.”

Kwaliteit

“Groen is een alledaagse kwaliteit die mensen gewoon nodig hebben. Daarom is de belevingskwaliteit enorm belangrijk en verdient de aankleding van de publieke ruimte veel aandacht. Ik zou als ziektekostenverzekeraar mijn investeringen op de grote steden richten. Niet daar waar de yuppen wonen – want die weten met korte, luxe vakanties wel de stenen stad te ontvluchten – of in de groene buitenwijken, maar daar waar mensen in grote concentraties leven. Eigenlijk gewoon in de achterstandswijken.

Daarbij moet je het groen aanpassen aan de mensen die in die wijken wonen. Allochtonen gebruiken bijvoorbeeld stadsparken over het algemeen ook veel meer dan autochtonen, en ze stellen er ook andere eisen aan. Je moet dus het gebruik en de beleving van het groen optimaliseren in hoogstedelijke groene plekken, en door straten en buurten groener te maken.”

Jaap Lengkeek

Jaap Lengkeek is hoogleraar Sociaal-ruimtelijk analyse met bijzondere aandacht voor recreatie en toerisme aan Wageningen Universiteit, en hij is tevens verbonden aan de World Leisure and Recreation Association Centre of Excellence (WICE).